

לקט אמרות
חז"ל, רעיונות,
עובדות והנהגות
מגדולי ישראל,
על מדות טובות
שצביאות
לאהבת הזולת,
הנלמדות
מפרשת השבוע

ליקוט ועריכה: יצחק בן אהרן
כל הזכויות שמורות למכון אהבת אמת
© אסור להעתיק, לצלם ולהדפיס
בלי רשות בכתב

איש לדעה

מכון אהבת אמת - המרכז להעמקת ערכי אהבת הזולת ע"ש ר' צבי יהודה דומוביץ ז"ל
רח' אבן עזרא 2 ירושלים 92424 טל: 02-5671812 פקס: 077-7671812

שבת קודש כ אדר"ב תשע"א שבת - ירושלים 5:18 5:24 חיפה 5:33 5:31 ירושלים 6:31 6:33 תל-אביב 6:33 6:33 חיפה 6:33 ר"ת 7:11

פרשת שפי"י חסד והטבה לכל

להיטיב ולגמול חסד עם כל אדם, גם עם קטנים וגם עם אלו שאינם מאנ"ש!

נלמד מהפסוק: "ואת החסידה" (פרק יא-יט)

וכתב רש"י: ולמה נקראת שמה חסידה? שעושה חסידות עם חברותיה במזונות. אם כן - נשאלת השאלה - הלא בדין הוא שתהא החסידה עוף טהור, שהרי לפי הרמב"ן כל טומאתן של העופות הוא משום אכזריותם היתרה? ברם - אומר החידושי הר"ם זצ"ל - מאחר שהיא עושה חסידות רק עם חברותיה, ואילו מי שאינה נמנית על חברותיה אין היא מסייעת לה במזונות, ויש בכך ממדת האכזריות, לפיכך הריהי באמת טמאה... בענייני מזונות אין להפלות בין חבר לזר. "אין בודקין במזונות" (מש"ת).

נאמר בפסוק "מה ה' אלוך שואל... כי אם עשות משפט ואהבת חסד". "אהבת חסד" - אומרים גדולי המוסר - בא לידי ביטוי כאשר משתוקק להתחסד ולהטיב עם כל אדם באשר הוא, קטן כגדול, עשיר כעני, רחוק כקרוב. ללא חשבונות אישיים. אינו מעדיף אחד על פני חברו משום קירבה או טובת הנאה כלשהי, אלא רק לפי צרכיו של הזולת.

ניתן לציין רמז לכך מפסוק במגילת אסתר: נאמר במגילה על מרדכי הצדיק "דורש טוב לעמו ודובר שלום לכל זרעו". ופירש כ"ק אדמו"ר רבי מנדלי מרימינוב ז"ל: "דורש טוב לעמו" - דורש להטיב לכלל העם, ולא דוקא לזרעו. ו"דובר שלום" - אבל דיבורים יפים בעלמא של שלום - "לזרעו". ולא כאותם עסקנים שאת המשרות הטובות נותנים לזרעם ולאנ"ש, ואילו את הדיבורים היפים - לכלל העם...

דוגמא נאה ל"אהבת חסד" במלוא יפעת זוהרה, הלא מצינו בפרשת חיי שרה אצל רבקה ואליעזר. וכפי שביאר והמחיש זאת בטוב טעם, גאב"ד אונגוואר - הגאון רבי מנשה קליין שליט"א (בשו"ת משנה הלכות חלק טז סימן סח) ואלו דבריו:

לכאורה יש לתמוה הרבה על אליעזר וכן על רבקה, ילדה בת שלוש שנים וכדה על שכמה, והנה עומד שם איש אמיד, גדול בשנים, עם עשרה גמלים ועשרה אנשים עמו, אנשים בריאים וחזקים. ושם עין המים והוא צמא. מה עושה אדם מן הישוב? או שהולך בעצמו ושואב או שאומר לעבדיו לשאוב לו מים ולהשקות הגמלים, ומה לו לילדה קטנה שהיא תשאב לו מים. תמיהה חזקה זו תיסוב בעיקר על רבקה, למה לא אמרה לו: הרי אתה איש בריא בעל כח, לא עני ולא חולה, תשאב מים בעצמך או ע"י האנשים החזקים שעמך...

אבל האמת היא, שבדיוק בזה רצה אליעזר לבחון את רבקה. גם הוא ידע שאם יבוא אדם חולה ומסכן ויבקש מעט מים, ירחמו עליו. ואין צריך לשם כך להצטיין במיוחד במדת החסד. ההוכחה האמיתית שרבקה ניחונה בשלמות מדת החסד [וכפי שכתבנו, משתוקקת לעשות חסד] היא כשאדם חזק ובריא, שאינו צריך לעזרה, מבקש ממנה מים. ואף על פי כן, היא לא תשאל שאלות ולא תחשב חשבונות, אלא מיד לבקשתו, בנדיבות לב, תוסיף ותציע את עזרתה אף מעבר לבקשתו "וגם לגמלך אשאב"... לא יעלה על דעתה לשאול: "הלא יש לך עשרה אנשים גיבורים, גבאים, למה לא תבקש מהם"... אלא רבקה הולכת לתומה ובצידקותה, מכיון שהוא זקוק והוא מבקש מעט מים, אז עם מדת טוב העין המפעמת בטבעה, ממלאת מיד בקשתו ללא הרהור. זוהי, איפוא, הדוגמא הקולעת ביותר למושג "אהבת חסד".

מהו החסד הגדול ביותר...?
סיפר הגה"צ רבי משה נתן קרלינסקי זצ"ל: ביקרתי אצל ראש ישיבת לומז'ה - הגאון רבי יחיאל מרדכי גורדון זצ"ל ביום האחרון לימי חייו, בבית החולים, כשהוא מלופף ביסורים, ואז הוא אמר לי כהאי לישנא:
"דע לך כי החסד הכי גדול שאפשר לגמול לאדם, הוא לעזור לו בשידוכים ולהציע הצעת שידוך ההגונה לו, שזו הטבה לאדם לכל ימי חייו..."
מפי בנו שליט"א

חסד בגופם...
ראש ישיבת פילדלפיה - הגר"א שווי זצ"ל סיפר ששמע מהגאון רבי יעקב קמנצקי זצ"ל שכאשר היה ילד קטן כבן שמונה שנים, והתגורר אצל דודו באיישישוק, ולמד תורה ב"חדר" המקומי. היו זקני הדור ההוא, בימות החורף, נשכבים בגופם על השלג [שהיה גבוה מאד עד שבקושי הספיקו לנקות שביל צר בין הבתים] כדי שהילדים הקטנים ידרכו עליהם וכך יוכלו להגיע בזמן ל"חדר" בשביל ללמוד תורה...
במחיצת רבינו

טוב וראוי לכל אדם להוועץ ולהמלך בזקני הדור וחכמיו!

נלמד מהפסוק: "ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולזקני ישראל" (פרק ט"א)

ואמרו חז"ל במדרש (מד"ר יא"ח): "אמר רבי עקיבא נמשלו ישראל לעוף, מה העוף הזה אינו פורח בלא כנפיים, כך ישראל אינם יכולים לעשות דבר חוץ מזקניהם". וזקנים היינו זקן שקנה חכמה, וכמו שנאמר על אברהם אבינו "ואברהם זקן" ועל יצחק "ויהיה כי זקן יצחק" וביארו חז"ל "זקן ויושב בישיבה", דאמר רבי חמא ב"ד חנינא, מימיהן של רבותינו לא פרשה ישיבה מהם, היו במצרים ישיבה עמהם שנאמר "לך ואספת את זקני ישראל". היו במדבר ישיבה עמהם שנאמר "אספה לי שבעים איש מזקני ישראל" (יומא כח):

לזקני התורה שבכל דור, יש כח וסייעתא דשמיא מיוחדת לכוון ולהנהיג בכל עניני הכלל והפרט הנדרשים באותו דור. גם במילי דשמיא וגם במילי דעלמא. כאשר יצאו ישראל להלחם בעמלק אמר משה אל יהושע "בחר לנו אנשים וצא הלחם בעמלק" (שמות י"ט) ונשאלת השאלה: מדוע משה עצמו לא הלך להלחם בעמלק. מדוע הוצרך לשלוח לשם כך את יהושע?

אלא מבאר הגר"מ שטרנבוך שליט"א (בספרו טעם ודעת), כי בזה באה התורה ללמדנו על דרכי המלחמה בעמלק שבכל דור ודור. שהרי בכל דור לוחמים כוחות עמלק בישראל להעבירם מעל דתם ואמונתם. ותפקידם של גדולי ישראל שבכל דור הוא להלחם בטומאת עמלק.

הוא הדבר אשר הורה משה לדורות, שלא רק הוא ואהרן שעשו את כל המופתים, בכוחם להלחם בעמלק, אלא אף זקני וחכמי התורה שבכל דור, שהם תלמידים ומקבלי התורה מגדולי הדור שלפניהם, גם הם מסוגלים בכח חכמת תורתם להלחם בעמלק ולהביסו, ובלבד שממשיכים הם את מורשת מסירת התורה מדור לדור עד משה רבינו. וכדי להורות לנו על כך, שלח משה את תלמידו יהושע להלחם בעמלק. עכ"ד.

כאשר זקני וחכמי התורה מלאים וגדושים בחכמת התורה, עד שיש בכוחם זה להעביר את מורשת מסירת התורה מדור לדור, הרי שגם עצתם היא עצת התורה, ולכן הנוטל מהם עצה אינו נכשל. אכן, כדי לתת את העצה המתאימה לאיש המבקש, נדרשת גם מהחכם את אותה מדה יחודית שהיא אחת מהקנינים שהתורה נקנית בהם: לחוש את הזולת, לשאת בעול עמו ולהבין את מצוקתו.

ובאמת, אדם שכך חש את זולתו, יש לו סייעתא דשמיא לסייע בעיצה טובה, גם אם הוא יהודי פשוט וטוב. וכפי שהתבטא בטוב טעם, **"כ"ק האדמו"ר מאלכסנדר - רבי ירחמיאל ישראל יצחק דנציגר זצ"ל - בעל הישמח ישראל"**: "אין צורך להיות רבי גדול, כדי להשיא עצה טובה לאיש המחפש עצה. צריך להיות אוהב נאמן לאיש שצרת האח תגע בציפור נפשו, אר"אז יכול גם יהודי פשוט להושיע בעצה טובה. כי ה' בשמים ממציא את העצה בשעת הלחץ". באמרה זו התכוון הרבי על עצמו, כשהוא מוסיף בענוותנותו: "ואני עצמי מה אני, אם לא יהודי פשוט?"

עצת הזקנים מצילה מהפסד...

אחד מתלמידיו של הגאון רבי שמעון שקאפ זצ"ל היה גביר גדול והתגורר בארה"ב. הוא הקים לעצמו בית מפואר מאד שהתנשא לגובה מספר קומות והשקיע בו הון עתק. הבנין נחשב לאחד הבתים המפוארים באיזור כולו. והנה לאחר שהבנין המפואר הזה עמד סוף סוף על תילו, התדפקה אשה על דלתו של העשיר וטענה שיש לה בעלות על חלק מהמגרש עליו הוקם הבנין. היא הוכיחה זאת במסמכים, וטענה שמכיון שלא נתנו לה את חלקה על כן היא תובעת ממנו להרוס את כל הבנין...

הגביר נדהם מההודעה הלא טובה, העלולה להרוס לו את כל פרי עמלו ולהסב לו נזק עצום. הוא הציע, איפוא, פיצוי נכבד מאד לאשה אפילו יותר מערך חלקה במגרש, ובלבד שתוותר על דרישתה לנתון את הבית, אך היא עמדה בעקשנות על דרישתה וביטלה בלעג את הפיצוי שהציע לה באומרה שאינה צריכה כסף שכן היא עשירה דיה אף יותר ממנו...

הגביר לא ידע את נפשו מרוב צער ועגמת נפש. האשה המשיכה ללחוץ עליו ולרדת לחייו כדי שינתון את הבנין. והנה אחרי כמה ימים טרופי שינה, שמע הגביר שרבו רבי שמעון שקאפ מגיע לביקור בארה"ב. הוא החליט לגשת אליו ולשטוח בפניו את המצוקה הנוראה שנקלע אליה.

בשמוע רבי שמעון את כל המעשה, אמר לתלמידו: "איעצך עיצה טובה ואם תעשה כפי שאומר לך, אזי יעזור לך הקב"ה והאשה תחזור בה מדרישתה... לך תקנה מהגבאי בבית הכנסת שלך מצוות "הגבהה של ספר תורה". וכשתגביה את ספר התורה, הסתכל היטב באותיות הכתובות בקלף..."

האיש עשה כמצוות רבו. קנה "הגבהה" והביט מקרוב באותיות הקדושות של ספר התורה, והלא יאומן התרחש. לא עברה יממה מאותה "הגבהה", והאשה חזרת אליו בהודעה מפתיעה כי החליטה שבאמת אין זה הוגן לתבוע להרוס את הבנין והיא מוכנה לקבל פיצויים.

לאחר שהתפטר הגביר בשעה טובה מצרתו, שאל את רבו לפשר הסגולה. השיב לו רבי שמעון בדברי המגן אברהם (או"ח - קלד"סק"י) שכאשר עושים הגבהה בבית הכנסת יש להתקרב אל האותיות ולהביט בהן. כי עי"ז מושפע אור גדול על האדם. והוסיף ר"ש: מכיון שהתלמיד היה במצב חשוך, השפיע האור הגדול ששפע מהאותיות הקדושות, לסלק ממנו את החושך וממילא הסתלקה הבעיה. מתוך הספר החדש "כבודו במקומו"

עצות טובות עפ"י חז"ל...

התיצב אדם לפני הגאון רבי חיים קנייבסקי שליט"א וביקש את עצתו בענין של מסחר. אמר לו רבי חיים: בדברים אלו הכלל שצריך לשקול הוא, מהו סיכוי הרווח ומה סיכון ההפסד, ואם יש סיכון אין כדאי הדבר, כי למה להכנס לסיכון, והרי כשאינו נכנס לזה אינו מפסיד, רק שאינו מרוויח, וא"כ היאך יכנס לדבר כשיתכן שיפסיד.

והביא רבי חיים ראייה לדבריו מגמרא (ערובין יג: ובתוס' שם ד"ה נוח): נמנו וגמרו נוח לו לאדם שלא נברא יותר משנברא ועיי"ש מה שביארו התוס'.

ומעשה בשני שותפים בארה"ב, אחד חרדי ואחד חילוני. הציע החילוני לחרדי עסק מסויים. והחליטו להציג הנתונים לפני רבי חיים קנייבסקי מבלי להזכיר שם העסק. השיב רבי חיים: "אין עושים עסקים באויר..." יצא החרדי מהעסק והחילוני מצא שותף אחר והפסידו הון רב.

שוב מעשה ביהודי שהיה לו ויכוח עם אשתו: הוא רצה לנסוע למדינה אחרת לצורך פרנסתו, אך היא לא רצתה ועכבה בעדו. החליטו להוועץ ולשאל את פי רבי חיים קנייבסקי. השיב להם, רבי חיים באמרת חז"ל (נדרים סו: "את עשית רצון בעלך, המקום יוציא ממך שני בנים כבבא בן בוטא". הסכימה האשה לרצון בעלה.

יש לציין שעד נסיעה זו לא זכו הזוג עדיין לזרע של קיימא זה מספר שנים. וכעת נולדו להם תאומים תוך שנה משנסעו...

דרך שיחה

להזהר שלא לזלזל ולא לפגוע בכבוד חכמי התורה!

נלמד מהפסוק: "ותצא אש מלפני ה'" (פרק י"ב)

ואמרו חז"ל (עירובין סג): רבי אליעזר אומר לא מתו בני אהרן אלא על ידי שהורו הלכה בפני משה רבן וכו' ותלמיד אחד היה לו לרבי אליעזר שהורה הלכה בפניו. אמר רבי אליעזר לאימא שלום אשתו, תמה אני אם יוציא זה שנתו ולא הוציא שנתו. אמרה לו: נביא אתה? אמר לה: לא נביא אנכי... אלא כל המורה הלכה בפני רבו חייב מיתה.

והקשה רבינו יוסף חיים מבגדד זצ"ל (בספרו בן יהודיע) היאך אמרו חז"ל "לא מתו בניו של אהרן אלא על שהורו הלכה בפני רבם" והרי חז"ל עצמם מנו להם כמה חטאים אחרים, וגם בפסוק מפורש על שהקריבו אש זרה אשר לא ציוה אותם?!

וביאר הבן יהודיע שאין בכך כל סתירה, שאף כי אמנם היו חטאים אחרים, מכל מקום, אם לא היו מזלזלים בכבודו של משה רבינו להורות הלכה בפניו, היה מגין זכותו עליהם להצילם מן הפורענות, ורק אחרי שפגעו בכבודו, לא הגינה זכותו עליהם ונענשו גם על שאר עבירות, לפיכך נחשב הדבר שהם לא מתו אלא בעבור שנגעו בכבודו של משה רבינו ע"ה. [וכמו שפירשו המפרשים בדרך זו מאמר חז"ל "לא חרבה ירושלים ולא גלו ישראל אלא על שביזו בה תלמידי חכמים].

עד כמה מקפידים בשמים על כבודם של תלמידי חכמים

עד כמה מקפידים משמים על כבודם של תלמידי חכמים, ניתן ללמוד באופן מוחשי מהמעשה המופלא המובא בגמרא (בבא מציעא נט:): שם נחלקו רבי אליעזר וחכמים בדין "תנורו של עכנאי" [שהתנור נעשה ע"י חיבור חוליות חרס בטיט של אדמה] שרבי אליעזר טיהרו - שאינו מקבל טומאה [שלא החשיבו ככלי חרס אלא ככלי אדמה] וחכמים טימאוהו [שהחשיבוהו ככלי חרס]. באותו יום השיב להם רבי אליעזר לחכמים כל תשובות שבעולם ולא קיבלו ממנו.

אמר להם: אם הלכה כמותי חרוב זה יוכיח, ומיד נעקר החרוב. אמרו לו: אין מביאים ראיה מן החרוב. אמר להם: אמת המים יוכיחו [שלא יזרמו עוד] ואכן התהפך זרימתם. אמרו לו: אין מביאים ראיה מאמת המים. אמר להם: כותלי בית המדרש יוכיחו [שם הלכה כמותי, יפלו] ואכן הטו כותלי בית המדרש ליפול. גער בהם רבי יהושע: אם ת"ח מנצחים זה את זה בהלכה אתם מה טיבכם להתערב. לא נפלו הכתלים מפני כבודו של רבי יהושע ולא זקפו מפני כבודו של רבי אליעזר. אלא נשאר מוטיין.

חזר רבי אליעזר ואמר להם: אם הלכה כמותי מן השמים יוכיחו. ואכן יצאה בת קול ואמרה הלכה כמותו בכל מקום. עמד רבי יהושע ואמר "לא בשמים היא", וכו'. ממשיכים חז"ל לספר: באותו היום שרפו את כל מה שטיהר רבי אליעזר ונידו אותו. שאלו החכמים: מי ילך להודיע לרבי אליעזר שהוא מנודה? אמר להם רבי עקיבא: אני אלך, שמה ילך אדם שאינו הגון ויודיעו, ונמצא מחריב את כל העולם מהקפדתו של רבי אליעזר...

מה עשה רבי עקיבא? נתעטף בבגדים שחורים לאות צער ואבל, וישב לפני רבי אליעזר בריחוק ד' אמות לרמוז לו שהוא בנידוי. ומיד נהג רבי אליעזר כמנודה. [קרע בגדיו וחלץ מנעליו וישב על גבי קרקע] זלגו עיניו דמעות, ועקב כבודו וצערו של רבי אליעזר לקה העולם בשליש, ובאותו היום, בכל מקום שנתן בו רבי אליעזר עינו, נשרף.

ואף רבן גמליאל הנשיא שהפליג אז בספינה, עמד עליו נחשול לטובעו [לתבוע כבודו של רבי אליעזר] אמר רבן גמליאל: כמדומה לי שאין זה אלא בשביל רבי אליעזר, עמד על רגליו ואמר: "רבנו של עולם גלוי וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי [שהכרעתי כחכמים] וכו' אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל". רק אז נח הים מזעפו. רואים ממעשה זה עד כמה מקפידים בשמים על כבודם של חכמי התורה.

שני חכמים מתנבאים בסגנון אחד...

כאשר אירס הרה"ג רבי יעקב גרשון וייס שליט"א (מח"ס "מדות ומשקלות של תורה") את בתו הבכורה, ביקש להזמין לשמחת ה'תנאים' את גדולי התורה בירושלים שעמם עמד בקשר הדוק.

הוא סיכם עם אחיו הרב יוסף שליט"א שיקח ברכבו את הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל, מביתו אשר בשכונת "שערי חסד" ובנסיעה זו יקח עמו גם את הגאון רבי ישראל זאב גוסטמאן זצ"ל, מביתו שברחביה (הסמוכה לשערי חסד) ויביאם יחדיו למקום השמחה.

לאחר מכן התקשר הרב יעקב גרשון אל רבי שלמה זלמן והודיע לו שסיכם עם אחיו ר' יוסף שיבוא לקחתו ברכבו יחד עם הגרי"ז גוסטמאן.

שמח רבי שלמה זלמן להזמנה, אך לא שכח להזהירו נחרצות:

"**אבקש** ממך, אנא אמור לאחיך שקודם יבוא אלי ויחד ניסע לביתו של הרב גוסטמאן לקחתו. שכן תהיה זו גגיעה בכבוד התורה של אותו גאון - הגרי"ז גוסטמאן. אם הוא יסע עמך לקחתני ויצטרך להמתין עד שאני ארד מביתי..."

תיכף ומיד התקשר הרב יעקב גרשון לאחיו ומסר לו את בקשתו של רבי שלמה זלמן. התנצל האח ואמר: "מה אעשה וזה עתה דברתי עם הרב גוסטמאן להודיעו על הסדר הנסיעה כפי שסיכמנו, אלא שהוא הזהיר אותי בחומרה:

"**אבקש** ממך, בא קודם אלי ושנינו ניסע יחדיו לקחת את רבי שלמה זלמן, שהרי הדבר יראה כחוצפה אם קודם תיקח אותו ותבואו אלי, והוא יצטרך להמתין לי עד שארד מביתי..."

[**את** המעשה הזה סיפר הרב יעקב גרשון עצמו, לגאון רבי שמואל אויערבאך שליט"א, כשבא אצלו לניחוח אבלים אחר הסתלקות אביו הגאון רבי שלמה זלמן. ואז שאלו רבי שמואל: "ומה עשה אחיך לבסוף?" והשיב: "אחי ר' יוסף הוא תלמידו חביבו של הגרי"ז גוסטמאן והוצרך לשמוע בקולו..."

מפי בנו שליט"א

להזהר מלפגוע בכבוד המחברים...

מעשה באברך שעמד להדפיס מחדש ספר על סדר קדשים מאחד מגדולי הדורות הקודמים. שאל הלה את הגר"י קנייבסקי - הסטייפלער זצ"ל האם יוכל להשמיט מהספר תשובות המחבר שהודפסו בשעתו בסוף הספר, משום שאינם מענייני קדשים.

השיב לו הסטייפלער: "יש להזהר מקפידה של המחבר בעולם העליון". והוסיף: "בישיבה אחת למדו שני בחורים בעלי כשרון ובעלי גאווה. פעם העיזו פניהם ודיברו קשות נגד פירוש המהרש"א, וסופם היה שאחד מהם התדרדר ויצא לתרבות רעה, והשני השתגע רח"ל.

תולדות יעקב

ומי כעמך ישראל

סיפורים בני זמננו

השדכנית חושפת את כל האמת! / הרב נפתלי וינברג

מדינת ישראל

משרד האוצר

קרית הממשלה, ירושלים

כעשן כלה. כאבק פורח.

כאשר נבקש לתרגם התעוררות זו לשפת המעשה ניאחז בדברי קדשו של הגר"א מוילנא זי"ע שמלמד אותנו יסוד עצום: הדיברה "לא תחמוד" היא האחרונה בעשרת הדברות והיא כוללת את כולן. שורש כל העברות והחטאים מתחיל ב"לא תחמוד".

אם אנו מבקשים להתחזק בדבר שכולל בתוכו הכל, נעבוד על מידת "לא תחמוד". ובאמת; למה כבר זקוק האדם בעולם הזה שחולף כצל?! וכאן אנו שבים לזעקתה של השדכנית. מסתבר שהמידה שמשחיתה אצלנו כל חלקה טובה - הגורם לאלפי (!) בנות להמתין ברווקותן שנים מספר - מתחיל ונגמר במידת "לא תחמוד". הלחץ הכלכלי של השאת הצאצאים נובע מהלחץ החברתי וזה מוזן אך ורק ממידה רעה זו של "להיות כמו כולם" ובעברית פשוטה: לחמוד במה שהזולת קונה ועושה.

* * *

תחילה שמחנו מאוד מדבריה של השדכנית שתיארה משפחה שהולכת נגד הזרם. משפחה עילאית שהחליטה לשוב את הקרח ולצעוד בדרכי התורה. את בתן אירסו ללא התחייבות לרכישת דירה - אלא רק להשתתפות בהוצאות השכירות למשך תקופה. האירוסין החתונה וכו' נערכו בצניעות בהתאם ליכולת הכלכלית האמיתית של המשפחות.

וראה זה פלא: השדכנית שמכירה את המשפחה מקרוב ליקטה מקבץ של תגובות שליליות אשר נשמעו באוזניהם מפי "חכמים בעיניהם". אחת טענה שהיא לא מבינה איך עושים דבר כזה (וכיצד חותמים על צ'קים ללא כיסוי את כן מבינה?) אחד מאנשי החסד הודיע מראש שהוא לא יוכל לתמוך במשפחה הצעירה וביקש לברר אם היא מודעת לכך (כאילו שמישהו ביקש ממך משהו!) הגדילה לעשות חכמה מחוכמת שדרבנה אותם לקחת הלוואות למרות שאין להם מאיפה להשיב (את מוכנה לפרוע את החובות, או רק להפיל אחרים בפח?)

אז מה יותר גרוע: האם כאשר משרד האוצר היה גוזר על העניים לא להתחתן, או כאשר נשמות טובות מתוכנו גורמות לחץ לא הוגן בכיוון זה?!

מה שהכי מצחיק בסיפור - ממשכה לגולל השדכנית - שבסמיכות להתרחשות הנ"ל פנה אליהם קרוב משפחה וסיפר על מצוקתו הנוראה. הוא התחייב לדירות עבור ילדיו למרות שאין לו. הנושים לוחצים אותו עד השמים. לחץ הדם שלו מעפיל אף הוא עד השמים. (הרופא הנאיבי מצווה עליו "לשמור על רוגע"...). ובכל זאת האדם הזה מתבייש לומר לאנשים "אין לי" והוא ממשיך לשמור על המעמד שלו.

* * *

מורי ורבותי!

לא הייתה לי הזכות להטיף לאחרים מוסר אלמלא הייתי מצוי באותה פרשה. ובכן; כותב השורות כבר השיא בעזרת השם כמה מילדי, ללא התחייבות לדירות וללא שום התחייבות שמעבר ליכולת הסבירה. הנני שמח לבשר לציבור הקוראים מניסיוני האישי שהשמים לא נפלו!... העולם המשיך לעמוד גם אחרי שאני והמחותנים שלנו נהגנו כן. לא התביישנו בכך לפני, ועל אחת כמה וכמה שאיננו מתביישים בכך לאחר מעשה.

הצטרפו אלינו והצלחתם את נפשכם!

אלפי (!) בנות ישראל מתגברות שיושבות כרגע בבתיהן, ממתנות לרגע בו יאזור אביהן אומץ ויניח את האמת על השולחן. הוא יאמר גלויות: אין לי ואני לא מתכוון להרוס את בריאותי ושארית חיי עבור דרישות לא הגיוניות. יהודים! אל תיכנעו לדברי החלקלקות שתשמעו מפיהן של שדכניות ואל תתקפלו בפני בחורים שדורשים דירה - גם אם הם טוענים שרבותיהם מגבים אותם ב"דרישתם הגיונית"...

מכון 'אהבת אמת' - ירושלים

הציבור מוזמן להשתתף בסדנה בנושא מידות טובות, המונחת ע"י הרב נפתלי וינברג שליט"א. הסדנה מתקיימת מידי יום שלישי, בשכונת 'שערי חסד' ירושלים, בין השעות 8-9 בערב. יש לתאם השתתפות בטלפון: 02-5671812

לכבוד "מכון אהבת אמת"

בתשובה לפנייתכם אודות עמדת המשרד ביחס לרכישת יח"ד על ידי זוגות צעירים במדינת ישראל, הננו להודיעכם כי המדיניות הנוכחית (מגובה בהחלטת ממשלה 019/2011 שהתפרסמה ברשומות) הינה כי לדלי יכולת וחסרי אמצעים אסור להינשא. בכבוד...

* * *

החל מהרגע בו התפרסם המכתב המחריד, לפיו אסור לעניים להקים בית בישראל החלה להתגבש "אם כל ההפגנות" מול משרדי הממשלה בירושלים. מיליון איש כיתרו את גבעת רם בסגר מוחלט. ראש הממשלה הוברח מהאזור באמצעות ההליקופטר שפינה את שר האוצר לאשפוז במחלקה הקרדיולוגית של "הדסה". הנגיד שכח את העברית שרכש בארץ, וסגן שר האוצר החרדי התפטר. האורתודוקסים של ארה"ב הודיעו על החרמת מוצרי יבוא מישראל, וקנאי 'סטנפורד היל' שבלונדון חטפו את השגריר הישראלי ונעלו אותו בשטיבל של הרב דומב.

נשמע הזוי?

בהשפעת הפורים שחלף עלינו לטובה, הרשינו לעצמנו לחבר כמה שורות בדיוניות. אך כאשר מבקשים לנחות למציאות האמיתית, מגלים שהמצב הרבה יותר מחריד ומזעזע!

"בעלי אמר לי" זועקת לעברנו שדכנית כאובה "שלדעתו האנשים החרדים המסודרים כלכלית סבורים שאין לעניים זכות להתחתן! מה פתאום שהם ירשו לעצמם לחיות ולהתחתן כמו כולם?!"

למסקנה זו הגיעו בעקבות כמה סיפורים כואבים אותם גם הניחה השדכנית לפתחון, בבקשה נמרצת להביא את הדברים לידיעת הקהל הרחב.

היא מתייחסת לחץ החברתי אותו יוצרים אנשים נגד משפחות שמשתדלות להשיא את ילדיהן עם מה שיש להן. סיכומן של התגובות שנשמעו מפי אנשים הביא את בעלה למסקנה הנ"ל לפיו בעצם אסור לעניים להתחתן. מציאות זו הינה חמורה הרבה יותר מאשר לו הייתה הגזירה נוחתת עלינו מכיוון משרד האוצר. שכן יותר קל להילחם עם אויב חיצוני, מאשר עם אויב פנימי שהוא חלק בלתי נפרד מהקהילה שלך.

* * *

לכל המתרחש בתחום הכלכלי שלנו, נוספו בתקופה האחרונה מאורעות עולמיים שמהווים פלטפורמה נוחה להבין שהגיע העת לשנות את הכיוון.

הצונאמי היפני התרחש הרחק מאיתנו - באוקיינוס השקט שהפך לרועש. אך שלאף אחד לא תהיה אשליה שלא יהיו לאסון השפעות עולמיות. למאה מיליארד דולר (\$100,000,000,000) שיוורדים לטמיון יש השפעה כלל עולמית, ובפרט יש לה משמעות כלפינו שהרי "אין פורענות באה לעולם אלא בשביל ישראל" (יבמות דף ס"ג ע"א)

גם הפיגוע המחריד באיתמר מעיד שתבלי משיח הולכים ונכרכים סביבנו. מי יודע אם אנו לא הולכים ומתקרבים לתהליך דרמאטי שבעזרת השם נשרוד אותו ושמו יתברך יתקדש בעולם. הקב"ה מדבר באמצעות הצונאמי, ובאמצעות בני משפחת פוגל הי"ד.

ברור אם כן שצריך לשנות כיוון, אך השאלה היא 'לאן?' 'במה?'

דומה שהמאורעות האחרונים מלמדים אותנו על אפסיות העולם וארעיות הברואים שבו. עומד לו יפני מוצף גאווה ומתאמן במסורת הסמוראים הקדמונים, ולפתע מנופף אותו גל לגובה עשרה מטרים ומוריד אותו תהומות. הולך לו יהודי צדיק לישון בזמן שהוא "מעין עולם הבא" ולפתע מוצא את עצמו ב"עולם הבא". הי"ד.